

HOLICKO

KRAJEM EMILA HOLUBA

Pracovní list s informacemi o obci, matematickými a čtenářskými úlohami.

DOLNÍ ŘEDICE

Počet obyvatel

1 046

(k 1. 1. 2024, zdroj ČSÚ)

Počet domů

320

(k 26. 3. 2021, zdroj ČSÚ)

Rozloha

1 064 ha

(k 1. 1. 2024, zdroj ČSÚ)

1. písemná zmínka

1336

Dolní Ředice – obec, kde to žije

- Obec s největším podílem chráněných území ze své rozlohy (10,7 %) na Holicku
- Místní pivovar Mordýř – jediný pivovar na Holicku
- Obec, kde své poslední chvíle strávil hrabě Stadion

Spolufinancováno
Evropskou unií

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ih MAS
HOLICKO o.p.s.

Informace o obci Dolní Ředice a její historii

Živoucí obec se rozléhá na obou březích Ředického potoka. Přímo navazuje na Holice a také na Horní Ředice, se kterými tvořila jednu ves až do roku 1849. Poprvé se o obci dozvídáme v roce 1336, kdy král Jan Lucemburský vydal listinu, kterou postoupil své východočeské panství Chvojno v částce 2 000 kop grošů do zástavy bratřím z Lipé. Ano, i Ředice, které byly tehdy známy jako Hermansdorf, byly jeho součástí.

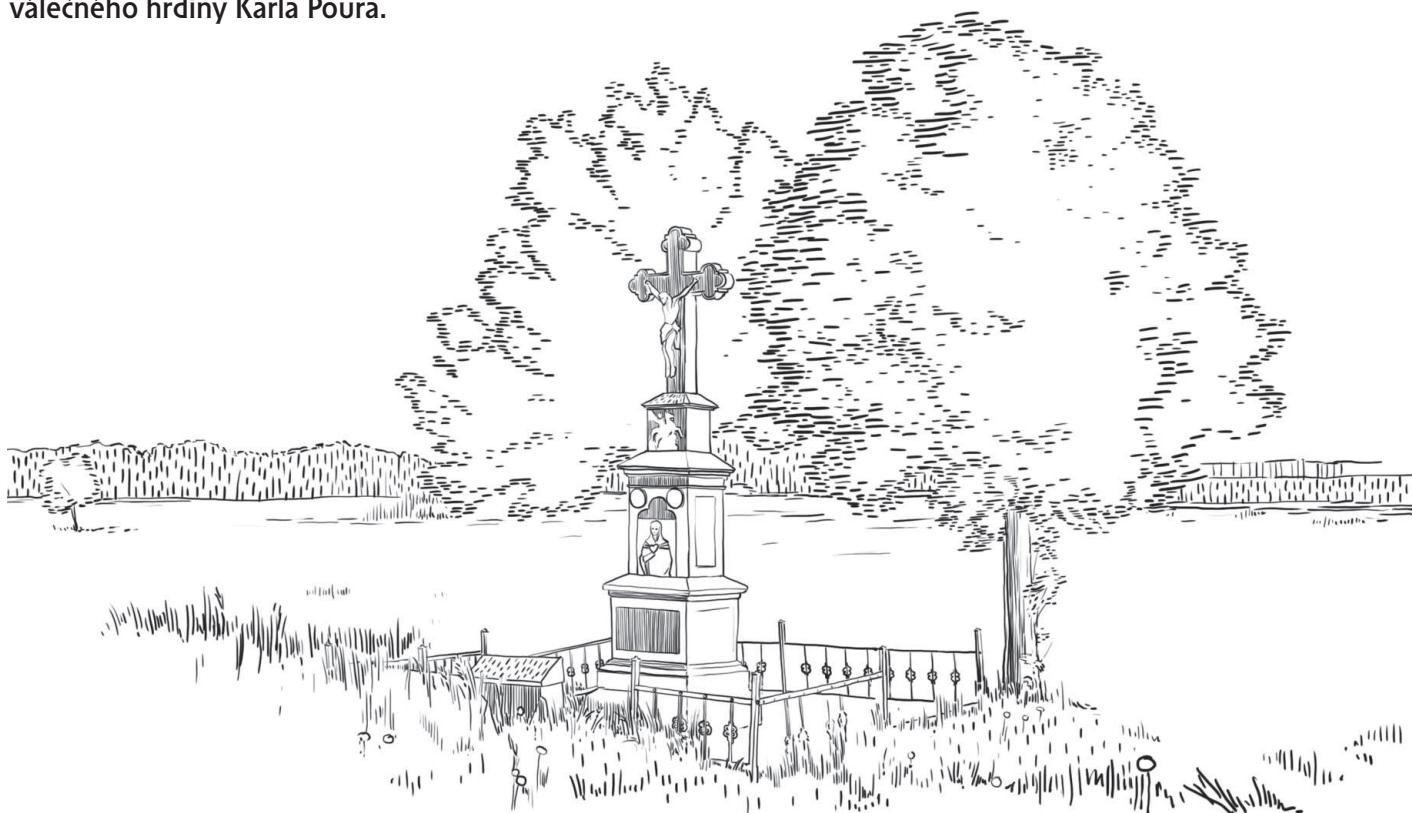
A jak tedy Ředice přišly ke svému dnešnímu českému jménu? Od poloviny 14. století se vedle německého názvu vesnice objevuje také název český – Ředice. Původní německý název se následně zcela vytratil. Český název vesnice byl nepochybně odvozen od dříve existujícího pojmenování potoka Ředina (také Ředinka, Ředička, dnes Ředický potok).

Velmi ničivou kapitolou ředické historie je třicetiletá válka. Ještě v roce 1654, šest let po válce, byla třetina velkých selských statků opuštěna. V průběhu 18. století však počet usedlostí začal rychle narůstat. A právě v té době se poprvé objevuje dělení Ředic na „Horní“ a „Dolní“. První oficiální záznamy o rozdělení pocházejí z roku 1757. K jejich definitivnímu oddělení došlo však až 20. března 1849 tzv. „Stadionovým“ prozatímním obecním zřízením. V každé z obcí byl zřízen obecní výbor (v čele se starostou) a obecní představenstvo. Samostatné Dolní Ředice tehdy měly 123 domů a 765 obyvatel.

V současnosti v Dolních Ředících stojí přes 320 domů, ve kterých celkem žije okolo 1 000 obyvatel. Zájem především mladých lidí o bydlení v Ředících je evidentní i na tomto srovnání. Mají jednoznačnou strategickou výhodu, co se dopravní dostupnosti týče. Do Holic i do Pardubic je to kousek a nový nedaleký nájezd na dálnici D35 je přiblížil k Praze zas o kus blíž.

Díky rozdělení Ředic neoplývají ty Dolní množstvím historických památek. Kostel sv. Václava se hřbitovem zůstal na území Horních Ředic a po rozdělení už žádný jiný svatostánek nevznikl. Na území obce se ale nachází přírodní rezervace Žernov, takže se Dolní Ředice pyšní tím, že chráněná území zabírají největší podíl z jejich rozlohy v porovnání s ostatními obcemi na Holicku. Dolní Ředice jsou také vyhledávané pro aktivní rekreaci, neboť je protkává hustá síť cyklostezek a značených turistických tras.

A že to v obci opravdu žije? O tom není pochyb. Během roku se zde koná nespočet akcí – od tradičního masopustu, přes sváteční florbalový turnaj spojený s lampionovým průvodem, po memoriál ředického válečného hrdiny Karla Poura.

Zajímavosti v obci Dolní Ředice

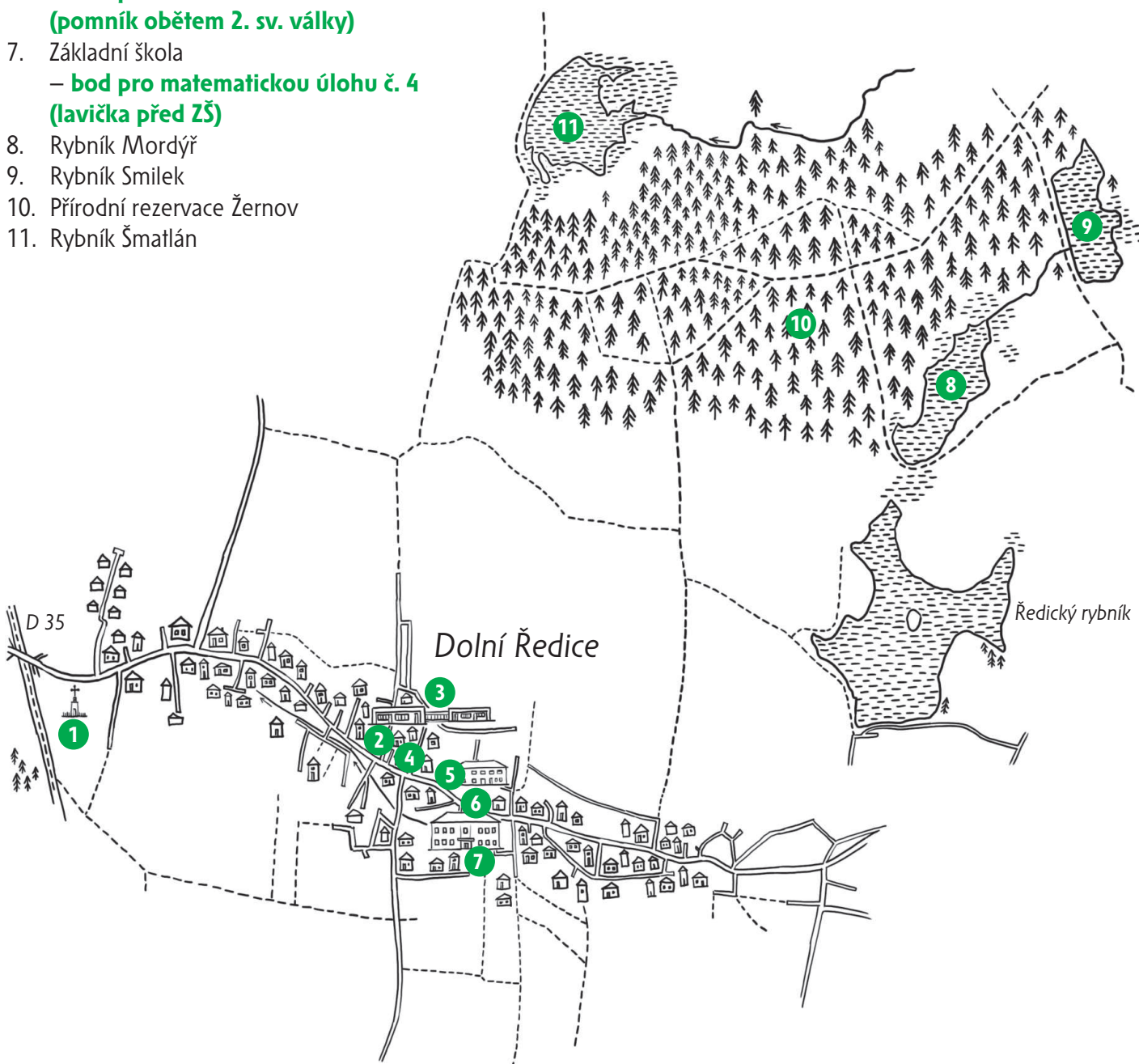
Co tu můžete vidět?

1. Pomník Eduarda hraběte Stadionu z Thannhausenu
2. Dolnoředický kříž
– **bod pro matematické úlohy č. 1-3**
3. Mateřská škola
4. Obecní hostinec – U desatera
5. Obecní úřad
6. Pomníky obětem válek (pomník obětem 1. světové války, pomník obětem 2. světové války)
– **bod pro matematickou úlohu č. 5 (pomník obětem 2. sv. války)**
7. Základní škola
– **bod pro matematickou úlohu č. 4 (lavička před ZŠ)**
8. Rybník Mordýř
9. Rybník Smilek
10. Přírodní rezervace Žernov
11. Rybník Šmatlán

Co tu můžete zažít?

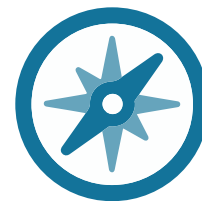
- Masopustní průvod – únor
Memoriál Karla Paura – květen
Tradiční cyklozávody – září
Florbalový turnaj a lampionový průvod – říjen
Orientační běh – listopad
Čertovské dovádění – prosinec

Koho jste tu mohli potkat? Joža Jaro – hudební skladatel
Václav Kurka – místní patriot

Více informací o zajímavých místech v obci najdete na webových stránkách uvedených v zápatí.

Matematické úlohy v obci Dolní Ředice pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ

Pro výpočet lze využít aplikaci MathCityMap Kód: 1822618

Umístění: Místa najdete v mapce na str. 2

Informace o této trase Počet úloh: 5

Očekávaná doba trvání: 50 minut

Délka: 0,2 km

Doporučené pomůcky: Křída

Výsledky a řešení úloh naleznete na webových stránkách uvedených v zápatí tohoto listu.

Mat 1

TĚŽŠÍ

Dolnoředický kříž

Na kříži hledejte číslo, které označuje rok jeho zhotovení. Kterým nejmenším prvočíslem je toto číslo dělitelné?

Odpověď: _____

Nápověda 1 Nejmenším prvočíslem je číslo 2, číslo 1 prvočíslo není.

Nápověda 2 Můžete použít znaky dělitelnosti, nebo zkusit číslo postupně dělit prvočísly.

Mat 2

LEHČÍ

Dolnoředický kříž – plůtek

Spočítejte sloupky v plůtku kolem kříže. K počtu sloupků najděte nejbližší větší prvočíslo.

Odpověď: _____

Nápověda 1 Spočítejte sloupky. Zkontrolujte, zda číslo, které dostanete, není prvočíslo.

Chodník u Dolnoředického kříže

Chodník nalevo od Dolnoředického kříže je vydlážděn obřími dlaždicemi, na kterých jsou menší čtverce. Kolik těchto menších čtverců je od kraje chodníku na úrovni kříže až po značku Pěší zóna?

Odpověď: _____

Nápověda 1 Hledejte velké dlaždice, ale počítejte čtverce na nich.

Lavička před základní školou

Před budovou školy je zahnutá lavička. Je podepřena kovovými nožkami. Na lavičku posadíme děti tak, aby nad každou kovovou nožkou sedělo 1 dítě a mezi každými dvěma dětmi ještě další dítě. Kolik dětí takto posadíme na lavičku?

Odpověď: _____

Nápověda 1 Spočítejte nožky lavičky, pole mezi nožkami, nezapomeňte počty sečíst dohromady.

Pomník Padlým hrdinům

Na pomníku Padlým hrdinům zjistěte, v jakém poměru je počet písmen „J“ ku počtu písmen „R“.

- a) 1 : 2
- b) 2 : 3
- c) 1 : 4

Odpověď: _____

Nápověda 1 Hledejte písmena ve všech slovech na pomníku.

Nápověda 2 Poměr upravte do základního tvaru.

Poklad na Žernově

Pověst z knížky Holicko – pověsti a povídačky

Západně od Holic, nedaleko vsi Chvojence, zvedá se kupovitý kopec Žernov, k němuž možno odbočiti ze silnice „moravské“, vedoucí od Holic až do Hradce Králové. Pokryt je celým chvojným hávem vysokého lesa. Před mnoha lety stávala na temně kopce vysoká osamělá jedle, pnoucí hrdě vrchol svůj nad okolní křoviska a lesy tak, jako královna svůj diadém nad lidem, ponížným v prachu.

Jednou vracel se mladý synek ředického hospodáře domů z Hradce, a že bylo již pozdě večer a chtěl být brzo doma, dal se cestou přes dubový les pod Žernovem vzhůru do kopce. Ale po západu slunce rychle se setmělo, což přinutilo mladého poutníka, že zbystřil kroky, a když přicházel k té osamělé vysoké jedli, tu již zdáli viděl kmitati se pod ní modrý plamen.

Hoch se zprvu zalekl, ulevil v kroku, ale vzpamatovav se po chvíli, sáhl rychle do kapsy pro drobečky, neboť slychal od starých lidí, že kde se ukáže v zemi modrý plamének, tam prý hoří peníze, jichž se může člověk zmocniti, přehodí-li je chlebovými drobty.

Naštěstí trochu drobečků v kapse našel, a když se přiblížil na dosah ruky k tajemnému místu, přehodil jimi ten modrý plamen. Jakoby prudký vítr jej sfoukl, tak rychle plamen zmizel. Synek teď uviděl na tom místě lesknouti se mnoho zlatých a stříbrných peněz.

Klekl hbitě na zemi a nahlul si zlaťáků a stříbrňáků, kolik jen mohl, do kapes a rukávů a pak chtěl odejít. Ale v tom okamžiku, kdy se sbíral obtěžkán penězi ze země, něco za ním náhle zamručelo – bezpochyby zlý duch, jak se domníval ve své prostotě, kterýž hlídal ten poklad pod jedlí.

Mladík byl však dosti srdnatý, ani se neohlédl, aby podle pověry nepozbyl pokladu, a pospíchal, co mu nohy stačily, domů. Když pak přichvátal již na okraj lesa, zaslechl za sebou výhružný výkřik: „Palte ho!“ a prapodivný hlomoz a ryk. Leč ani ještě teď se neohlédl šťastný nálezce pokladu.

Ačkoli neměl na sobě již nit suchou a vlasy mu stály na hlavě jako hřebíky, dal se přece ještě do skoku a utíkal ze vší síly k Ředicům, jako by mu zlý duch seděl již na zádech. Téměř bez dechu vrazil doma do dveří a dlouho trvalo, než rodičům pověděl, co a jak se mu přihodilo.

Nalezené peníze na útěku ztratil a co za štěstí považoval, když tam na Žernově pod jedlí plnil si kapsy, obrátilo se mu v záhubu; zemřel třetího dne od nadlidské námahy těla a hrozného zděšení.

Čtenářské úlohy k pověsti Poklad na Žernově pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ

Příklady řešení některých úloh najdeš na webové stránce uvedené dole na tomto listě, pokud ne, zvládneš to sám/sama.

Kde se v zemi ukáže modrý plamínek, tam hoří peníze, jichž se může člověk zmocnit, přehodí-li je chlebovými drobtý. To je jedna z pověr, které se tradují. Znáte nějaké další? Doplňte, co byste měli udělat, když...

a) ... vidíte padat hvězdu, měli byste _____

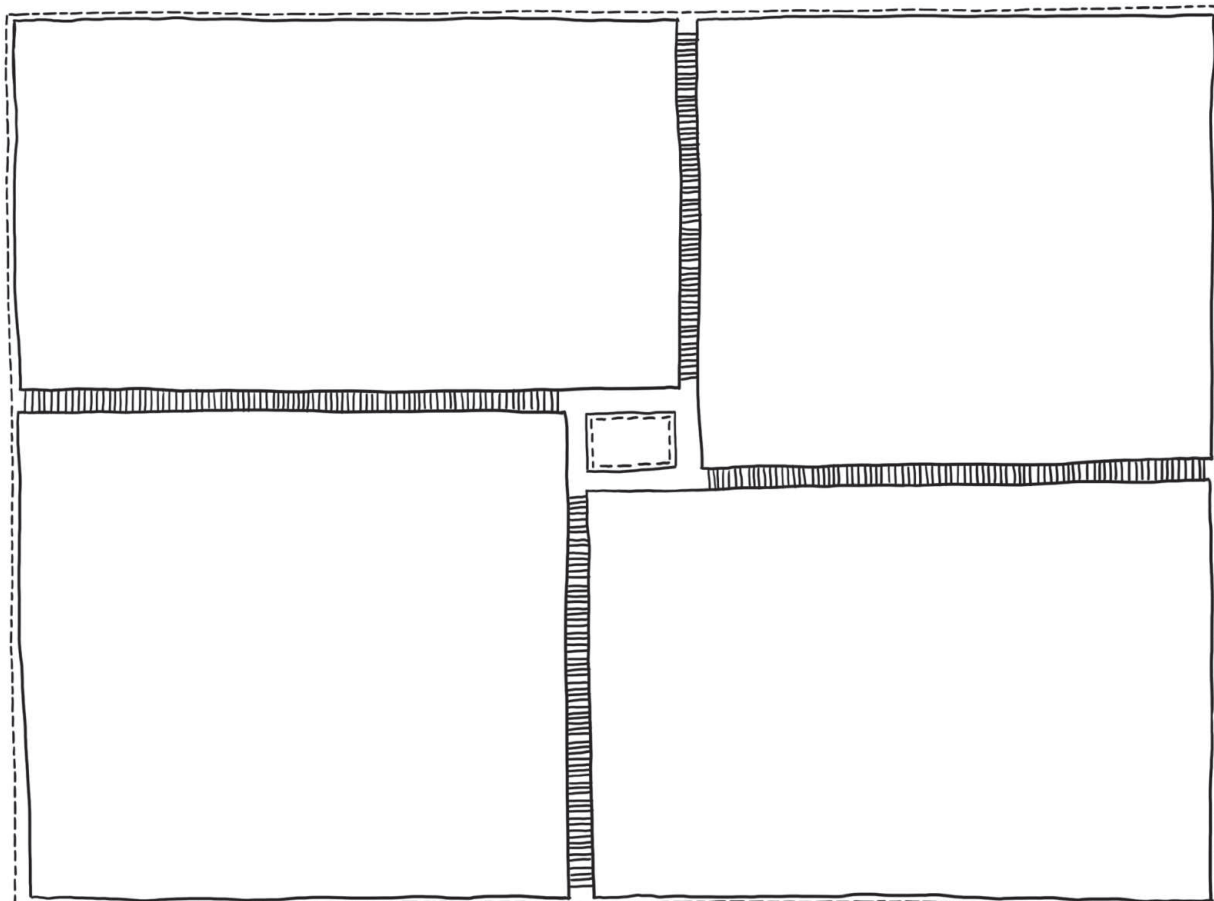
b) ... uslyšíte kukačku, měli byste _____

c) ... potkáte kominíka, měli byste _____

d) ... vám přeběhne černá kočka přes cestu, měli byste _____

Nakresli podle příběhu komiks. Nezapomeň na bubliny s textem.

Jaké ponaučení z textu vyplývá?

Proč se mladý synek rozhodl jít přes les pod Žernovem? Co ho k tomu vedlo?

Znáte nějaké podobné příběhy, kde se objevují podobné motivy, např. hledání pokladu, útěk před nadpřirozenou bytostí atd.? Vyberte jeden příběh a porovnejte ho s textem. Do levého tvaru napiš, v čem se text Poklad na Žernově liší od tebou zvoleného příběhu. Do pravého tvaru napiš informace o zvoleném příběhu. Do výseče obou tvarů napiš, co mají příběhy společného.

Poklad
na Žernově

Mladý synek setkání s duchem, který hlídal poklad, nepřežil. Ty jsi ale chytřejší! Vymysli 3 pravidla, která by měla na Žernově viset, aby už nikdo další nepřišel o život.

PRAVIDLA PRO PŘEŽITÍ při setkání s duchem

1. _____

2. _____

3. _____

